

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Gospodarka preindustrialna - średniowiecze
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-GPrISrW-12ged2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Gospodarka i ekonomia w dziejach
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h W
9. Liczba punktów ECTS: 4
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: Józef Dobosz, prof. dr hab.
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
  - zdefiniowanie zasięgu podstawowych stref gospodarczych e Europie w wiekach średnich;
  - zapoznanie z wybranymi zagadnieniami gospodarczymi w epoce średniowiecza – wieś i miasto oraz relacje między nimi;
  - przybliżenie głównych kierunków rozwoju gospodarczego Europy w wiekach średnich (porównawczo);
  - wskazanie na asynchronizm rozwojowy gospodarki europejskiej w wiekach średnich;
  - wskazanie na elementy dziedzictwa średniowiecza mające wpływ na późniejsze epoki (tradycja i innowacja).
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
Brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
EU_01	posiada wiedzę w zakresie wybranych zagadnień z historii dziejów gospodarczych Europy w epoce średniowiecza;	K_W01; K_K05; K_U01
EU_02	potrafi w podstawowym zakresie wyszukiwać, selekcjonować i oceniać literaturę przedmiotu; korzysta z różnych zasobów informacyjnych;	K_K07; K_W01; K_U01
EU_03	zna relacje wzajemne między gospodarką a społeczeństwem w dobie średniowiecza w Europie;	K_U05; K_K04; K_W03; KK_W05
EU_04	potrafi wykorzystaniem poznanych metod, pojęć i terminów historii gospodarczej i historii myśli ekonomicznej realizować podstawowe zdania badawcze;	K_U07; K_W02 K_U04; W03
EU_05	potrafi, w zakresie tematyki zajęć określić rolę państwa (władztwa/władcy, monarchii/monarchy) w gospodarce doby średniowiecza oraz identyfikować społeczne i gospodarcze konsekwencje decyzji politycznych;	K_W06 K_W04 K_U04 K_U06 K_K05
EU_06	potrafi poprawnie formułować wypowiedzi (ustne i pisemne) z zakresu historii gospodarczej omawianego okresu i opatrzeć je odpowiednim aparatem badawczym. Poprawnie wykorzystuje w tym celu poznane pojęcia właściwe dla przedmiotu. Formułuje własne stanowisko na tematy z zakresu historii gospodarczej wykorzystując dostępną literaturę i źródła;	K_U08 K_U09 K_K04 K_W02 K_W03
EU_07	prezentuje postawę zrozumienia i szacunku dla dziedzictwa historycznego związanego z aktywnością	K_W07 K_W06

	gospodarczą (budowle, narzędzia; przekazy pisane);	K_U04 K_K03
EU_08	jest gotów do umiejętnego i aktywnego propagowania wiedzy historycznej z ogólnej problematyki dziejów powszechnych gosp.-społ. średniowiecza;	K_U05 K_K01 K_W04
EU_09	potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, dyskutować z wykorzystaniem literatury przedmiotu.	K_W07 K_U01 K_K02 K_K01

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
1. Narodziny średniowiecznej Europy na Zachodzie – od świata rzymskiego do atomizacji po jego rozpadzie a) Gospodarczy spadek po antyku b) Barbarzyńcy na gruzach <i>Imperium Romanum</i> i ich rola w kształtowaniu nowych relacji gospodarczych c) Strefy cywilizacyjne i ekonomiczne czyli o roli asynchronizmów rozwojowych w dziejach Europy.	EU_01 – EU_09
2. Barbarzyńska Europa na Wschodzie a) W dobie plemiennej b) Od plemion do państw – polityczne, społeczne i gospodarcze kształtowanie się „Europy Młodszej” c) Podstawy gospodarcze formowania się wczesnych państw (do początku XI wieku)	EU_01 – EU_09
3. Blask średniowiecza (XI-XIII wiek) a) Autarkia i hierarchia społeczna b) Feudalizm: - Dyskusja w historiografii - Gospodarka oparta na ziemi - Pojęcie niejednorodne – gospodarka, relacje społeczne, prawo i kultura - Modele feudalizmu (?) c) Początki nowego czyli miasto.	EU_01 – EU_09
4. Schyłek średniowiecza (XIV-XV wiek) a) Miasto – rola rzemiosła, wymiana, szlaki handlowe i związki miast b) Wieś c) Dualizm w rozwoju ekonomicznym Europy d) Wielkie konflikty zbrojne a gospodarka i społeczeństwo e) Europa odkrywa świat – gospodarka na nowych torach	EU_01 – EU_09

5. Zalecana literatura:

- Benevolo Leonardo., *Miasto w dziejach Europy*, Warszawa 1995
- Kulischer Józef, *Powszechna historia gospodarcza średniowiecza i czasów nowożytnych*, t. I, Warszawa 1961
- Małowist Marian, *Wschód a zachód Europy w XIII-XVI wieku. Konfrontacja struktur społeczno-gospodarczych*, Warszawa 2006
- McCormick Michael, *Narodziny Europy. Korzenie gospodarki europejskiej 300–900*, Warszawa 2009
- Modzelewski Karol, *Barbarzyńska Europa*, Warszawa 2004 (lub inne wydanie)
- Reynolds Susan, *Lenna i wasale. Reinterpretacja średniowiecznych źródeł*, Kęty 2011
- Topolski Jerzy, *Narodziny kapitalizmu w Europie XIX – XVII wieku* (dowolne wydanie)
- Michałowski Roman, *Historia powszechna. Średniowiecze*, Warszawa 2009
- *Wczesne średniowiecze*, red. Rosamond McKitterick, Warszawa 2010 [Seria: OXFORD. Zarys historii Europy]
- *Rozkwit średniowiecza*, red. Daniel Power, Warszawa 2011 [Seria: OXFORD. Zarys historii Europy]

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu								
	EU_01	EU_02	EU_03	EU_04	EU_05	EU_06	EU_07	EU_08	EU_09
Egzamin pisemny									
Egzamin ustny	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egzamin z „otwartą książką”									
Kolokwium pisemne									
Kolokwium ustne									
Test									
Projekt									
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna									
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) -									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	30
	Czytanie wskazanej literatury	30
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	30
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		120
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0); dobry plus (+db; 4,5); dobry (db; 4,0); dostateczny plus (+dst; 3,5); dostateczny (dst; 3,0); niedostateczny (ndst; 2,0)

5,0 – bardzo dobra znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień związanych z gospodarką czasów średniowiecza, umiejętność prowadzenie dyskusji na tematy poruszane w trakcie zajęć, wysoki poziom merytoryczny i retoryczny wypowiedzi podczas egzaminu

4,5 – jak wyżej, nieznaczne potknięcia w merytorycznej argumentacji postawionych przez siebie tez oraz w retoryce wypowiedzi podczas dyskusji na zajęciach oraz w czasie egzaminu

4,0 – możliwy szerszy zakres niedociągnięć: słabsze umiejętności analizy porównawczej i uzasadniania własnego stanowiska

3,5 – zadowalająca znajomość przedstawionych na zajęciach zagadnień związanych z gospodarką czasów średniowiecza, poprawna umiejętność krytycznej analizy lektury

3,0 – zadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień związanych z gospodarką czasów średniowiecza, dające się zauważyć braki w umiejętności argumentowania swoich poglądów podczas egzaminu

2,0 – niezadowalająca znajomość przedstawionych na wykładzie zagadnień związanych z gospodarką czasów średniowiecza, niezadowalająca wypowiedź pod względem merytorycznym podczas egzaminu